

SMR13 - Vispārīgās labturības prasības lauksaimniecības dzīvniekiem

Prasības mērķis. nodrošināt lauksaimniecības dzīvnieku labturības prasību ievērošanu

Mērķa grupa. Prasība attiecas uz lauksaimniecības dzīvnieku īpašniekiem un turētājiem

Dzīvnieku izvēle lauksaimniecībai un darbinieku nodrošināšana:

1. Dzīvniekus tur lauksaimniecības mērķiem, ja pēc to genotipa (organisma iedzimtības faktoru kopums) vai fenotipa (organisma ārējo un iekšējo struktūru un funkciju vai pazīmju un īpašību kopums) šāda dzīvnieku turēšana nekaitē to veselībai un labsajūtai.
2. Lauksaimniecības dzīvnieka īpašnieks nodrošina, lai par lauksaimniecības dzīvnieku rūpētos atbilstošs skaits darbinieku ar attiecīgām prasmēm un profesionālajām iemaņām.

Prasības ēkai un novietnei:

1. Nepieļauj lauksaimniecības dzīvnieka turēšanu pastāvīgā tumsā. Ja dzīvnieku tur pastāvīgā mākslīgā apgaismojumā, tam nodrošina nepieciešamo atpūtu no šī apgaismojuma. Ja lauksaimniecības dzīvnieka fizioloģisko un etoloģisko vajadzību nodrošināšanai dabiskais apgaismojums nav pietiekams, nodrošina pienācīgu mākslīgu apgaismojumu.
2. Lauksaimniecības dzīvnieka īpašnieks nodrošina, ka gaisa apmaiņa, ventilācija, putekļu daudzums, temperatūra, relatīvais gaisa mitrums, gāzu koncentrācija un trokšņu intensitāte nekaitē lauksaimniecības dzīvniekam un atbilst dzīvnieka fizioloģiskajām un etoloģiskajām vajadzībām.
3. Novietnes, kas aprīkotas ar mākslīgās ventilācijas iekārtu:
 - apgādā ar trauksmes ierīci, kas iekārtas bojājuma laikā brīdina par ventilācijas traucējumiem. Trauksmes ierīci regulāri pārbauda;
 - nodrošina ar rezerves ventilāciju, kas garantē pietiekamu gaisa apmaiņu un saglabā dzīvnieka veselību un labsajūtu, ja pamatsistēma ir bojāta.
4. Lai novērstu ugunsbīstamības risku un elektrotraumas, novietni apsaimnieko saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ugunsdrošību un elektrodrošību.
5. Novietnes, aplokus, aizgaldus un aprīkojumu izgatavo no materiāliem, kas:
 - nekaitē lauksaimniecības dzīvnieka veselībai;
 - ir tīrāmi un dezinficējami.
6. Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu aprīkojums nedrīkst būt ar asām malām vai izciļņiem, kas varētu dzīvniekus savainot.
7. Lauksaimniecības dzīvniekus, kas tiek turēti āra apstākļos, aizsargā no nelabvēlīgiem laikapstākļiem un plēsējiem, kā arī nepieļauj draudus to veselībai un dzīvībai.

Minimālās prasības lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai:

Lauksaimniecības dzīvniekiem nodrošina to sugai, fizioloģiskajām un etoloģiskajām vajadzībām nepieciešamo fizisko aktivitāti. Ja dzīvnieks ilgstoši vai pastāvīgi ir piesiets vai tā kājas ir sapītas ar valgu, vai tas atrodas būrī, dzīvniekam nodrošina pietiekami daudz vietas kustībām.

Prasības barībai un ūdenim:

1. Lauksaimniecības dzīvniekus noteiktos laika intervālos baro ar to vecumam, sugai un fizioloģiskajām vajadzībām atbilstošu pilnvērtīgu barību un dzirdina ar svaigu ūdeni. Dzīvnieku barība un ūdens nesatur vielas un priekšmetus, kas dzīvniekam var izraisīt ciešanas vai savainojumus.

2. Lauksaimniecības dzīvnieku barošanas un dzirdināšanas vietas iekārto tā, lai nepieļautu barības un ūdens piesārņojumu un nodrošinātu visu dzīvnieku ērtu piekļūšanu barošanas un dzirdināšanas vietām, novēršot savstarpējās konkurences negatīvo ietekmi.

Veselības prasības:

1. Slimību profilaksei, ārstniecībai vai zootehniskos nolūkos lauksaimniecības dzīvniekiem dod veterinārās zāles. Ja dzīvniekiem ievadītas lietošanas ierobežojumiem pakļautas zāles, tās lieto saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par ierobežojumiem zāļu lietošanā dzīvniekiem, kā arī dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu aprītē.
2. Dzīvnieka īpašniekam jāveic uzskaiti par lauksaimniecības dzīvnieka saslimšanas gadījumiem, tā ārstēšanu vai dzīvnieka nāvi. Šo informāciju glabā 3 gadus un pēc pieprasījuma uzrāda Pārtikas un veterinārā dienesta inspektoram
3. Ja lauksaimniecības dzīvnieks ir slims vai guvis traumu:
 - dzīvnieka īpašnieks vai turētājs nekavējoties nodrošina tam nepieciešamo aprūpi un pieaicina praktizējošu veterinārārstu ārstnieciskās palīdzības sniegšanai;
 - dzīvnieka īpašnieks nodrošina, lai slimais vai savainotais lauksaimniecības dzīvnieks tiktu nošķirts, bet, ja tas nav iespējams, tiktu nodrošināti tā atveseļošanai piemēroti apstākļi;
4. Aizliegts pārveidot lauksaimniecības dzīvnieka izskatu, izņemot gadījumus, ja tas ir noteikts dzīvnieku aizsardzības un labturības jomu regulējošajos normatīvajos aktos.
5. Aizliegts izmantot lauksaimniecības dzīvnieku dabisko vai mākslīgo vairošanu vai vairošanas procedūras, kas izraisa vai var izraisīt dzīvniekam sāpes vai savainojumus. Saskaņā ar dzīvnieku aizsardzības un labturības jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem ir atļauts izmantot veidus, kas varētu izraisīt nelielas vai īslaicīgas ciešanas vai savainojumus.

Pārbaudes prasības:

1. Lauksaimniecības dzīvnieka īpašnieks nodrošina, lai ne retāk kā reizi diennaktī tiktu pārbaudīta lauksaimniecības dzīvnieku veselība un turēšanas apstākļu atbilstība lauksaimniecības dzīvnieku labturības prasībām;
2. Lauksaimniecības dzīvnieka īpašnieks dzīvnieka pārbaudes veikšanai jebkurā diennaktī laikā nodrošina atbilstošu (pastāvīgu vai pārvietojamu) apgaismojumu.
3. Lauksaimniecības dzīvnieku novietnes automātisko un mehānisko aprīkojumu pārbauda ne retāk kā reizi dienā, un konstatētos bojājumus nekavējoties novērš. Ja tas nav iespējams, nekavējoties veic nepieciešamos pasākumus lauksaimniecības dzīvnieku veselības un labturības nodrošināšanai.

Normatīvie akti:

- ✓ [Dzīvnieku aizsardzības likuma 14. pants](#)
- ✓ Ministru kabineta 2008. gada 2. janvāra noteikumu [Nr. 5](#) "Lauksaimniecības dzīvnieku vispārīgās labturības prasības" 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15. un 16. punkts, 18.2., 18.3., 18.6. un 18.8. apakšpunkts, kā arī 19. un 20. punkts